

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Уманський національний університет садівництва
Факультет лісового і садово-паркового господарства
Кафедра лісового господарства**

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЛІСОВОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО
ГОСПОДАРСТВА**

**УМАНЬ
ВПЦ «Візаві»
2016**

УДК 635.9:630
ББК 42.37.:43
П27

*Рекомендовано до друку методичною комісією
факультету лісового і садово-паркового господарства УНУС
(протокол № 2 від 16. 11. 2016 р.)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Непочатенко О. О. – ректор Уманського НУС, д. е. н., професор;
Шлапак В. П. – зав. каф. лісового господарства д. с.-г. н., професор;
Мостов'як І. І. – перший проректор, к. с.-г. н., доцент;
Карпенко В. П. – проректор з наукової та інноваційної діяльності, д. с.-г. н., професор;
Яковенко Р.В. – декан факультету лісового і садово-паркового господарства к. с.-г. н., доцент;
Поліщук В. В. – зав. каф. садово-паркового господарства, д. с.-г. н., професор;
Балабак А. Ф. – д. с.-г. н., професор;
Сонько С.П. –зав. каф. екології та безпеки життєдіяльності, д. геогр. н., професор;
Кисельов Ю.О. –професор, зав. каф. геодезії, картографії та кадастру, д. геогр. н.;
Козаченко І. В. – заст. декана з методичної роботи факультету лісового і садово-паркового господарства к. с.-г. н., доцент;
Івашенко І.Є. – заст. декана з навчальної роботи факультету лісового і садово-паркового господарства, к. с.-г. н., ст. викладач;
Коваль С. А. – к. с.-г. н., доцент;
Іщук Г. П. – к. с.-г. н., доцент;
Остапчук О. С. – к. с.-г. н., доцент;
Вітенко В. А. – к. б. н., доцент;
Баюра О. М. – к. с.-г. н., доцент;
Кульбіцький В. Л. к. с.-г. н., доцент;
Шпак В.П. – викладач;
Марно-Куца О.Ю. – викладач;
Масловата С. А. – викладач.
Відповідальний секретар **Кульбіцький В. Л.**

Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства :
П27 матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (14 грудня 2016 року) / відп. ред.
О. О. Непочатенко. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. – 182 с.

У збірнику матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції висвітлено результати наукових досліджень, проведених працівниками факультету лісового і садово-паркового господарства Уманського національного університету садівництва та інших навчальних закладів та науково-дослідних установ.

УДК 635.9:630
ББК 42.37.:43

© Уманський національний
університет садівництва, 2016

рішення: доповнити квіткове та чагарникове оформлення для акценту меморіального призначення парку та підкреслення їх значення. По периметру могил та меморіалів створити бордюри заввишки 35см однорядної висадки з барбариса Тунберга. Колір бордюрів відповідає урочистості

Квіткове оформлення меморіалів було вирішено створити з наступних невибагливих до умов зростання квітів: амарант і чорнобривці. Дане кольорове рішення відповідає умовам нюансу і підкреслює урочистість об'єкту. Рекомендовано збільшити кількість лав до 120 у партерній та прогулянковій зонах парку під кронами дерев для відпочинку відвідувачів.

Перелік використаної літератури

1. Гостев У. Ф., Юскевич М. М. Проектування садочків і парків. – М.:Стройиздат, 1991.

2. Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України. [Електронний ресурс] – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0182-02>, Режим доступу: вільний.

УДК 635.92.

ОСОБЛИВОСТІ ДЕКОРАТИВНОГО ФОРМУВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ КУЩОВИХ ЯЛІВЦІВ

В. Р. МАЗУР, студент

І. О. ТУРБА, студент

Ю. В. БЕНГУС, ст. викладач

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Ялівці – витривалі декоративні рослини різноманітних типів росту, вони посухостійкі і не вибагливі до родючості ґрунту. Тому їх кількість в озелененні за останні десятиріччя збільшилася в рази. На жаль вони мають і недоліки: поступово розростаються до великих розмірів, утворюють „зарості”, затіняють прилеглі газони і композиції, закривають ґрунт і декоративне покриття, втрачають декоративність в місцях, де їм не вистачає світла. Запобігти цим недолікам можна, якщо стригти і формувати ялівці. Для стрижки видів ялівців кущової форми є кілька варіантів (перелічені в порядку збільшення складності):

1) – обмежити ріст рослин до певної межі (сусідньої декоративної рослини, бордюру, декоративного покриття, малих архітектурних форм) (*Juniperus sabina* 'Tamariscifolia') *J. squamata* ('Blue Carpet'), *J. horizontalis* ('Blue Chip') *J. communis* 'Repanda'.

2) – обрати просту геометричну форму (прямокутний живопліт, куля, диск) і щорічно її підтримувати обрізанням однорічних приростів (*Juniperus sabina* 'Tamariscifolia') *Juniperus squamata* 'Blue Star'.

3) – очистити нижні частини 5-7 гілок і сформувати на їх кінцях „хмаринки” округлої форми. Важливо, щоб вони були розташовані нерегулярно і асиметрично, але збалансовано і відповідно основним напрямкам, під якими

їх можна спостерігати. „Нівакі” - так в Японії називають сформовані в різних стилях дерева і кущі, які на відміну від „Бонсаї” ростуть не „на таці”, тобто в спеціальному горщику, а в ґрунті. *J. virginiana*, *J. chinensis* 'Blue Alps', 'Expansa Variegata', *Juniperus x. media* 'Gold Coast' 'Old Gold', 'Mint Julep',

4) – обрати складну форму (птаха, тварину, не стандартну геометричну форму) і за кілька років сформувати її та підтримувати щорічним обрізанням (або навіть ускладнювати її з часом). *J. chinensis* 'Blue Alps',

Слід зауважити, що ялівці мають стійку до грибних хвороб деревину і тому будь-які зрізи гілок ялівцю не потребують спеціальної обробки садовим варом чи масляною фарбою. Роботи по формуванню ялівців можна проводити у будь-яку пору року. Обрізання провокує ріст нових пагонів, але більшість ялівців достатньо морозостійкі і навіть молоді пагони, які після обрізання ростуть восени – не пошкоджуються зимовими морозами.

В доповіді будуть представлені авторські зразки формування рослин різних видів і сортів ялівцю і їх використання в різних стилях озеленення.

УДК: 630.165.6

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СЕЛЕКЦІЙНИХ ВИДІВ ТОПОЛЬ В ОЗЕЛЕНЕННІ

А. І. МАКОГОНОВА, магістрант*

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Вирішення проблем екологічної безпеки, охорони природи мають для нашої країни важливе значення, особливо в густонаселених промислових регіонах, де спостерігається незадовільна екологічна обстановка навколишнього середовища.

Одним з важливих засобів поліпшення навколишнього середовища людини є озеленення населених місць, створення парків і садів, для чого використовується численна група декоративних рослин, в тому числі тополі. Останнім часом із-за погіршення екологічних умов тополя набуває значення як порода, здатна оздоровити екологічну обстановку забруднених територій, у т. ч. техногенними викидами, в короткі терміни [1]. Декоративні і стійкі до шкідників, хворобам, морозів, а також до впливу кислих газів тополі одержали широке поширення для озеленення промислових міст, підприємств та інших населених пунктів.

Найважливішим об’єктом біоіндикації довкілля є рослини. Реакція рослин, зокрема за їх морфометричними параметрами, – інтегральний показник якості довкілля, що дає можливість оцінити стан екосистеми у поєднанні природних і техногенних факторів при незначних затратах. Для оцінки якості довкілля досліджують морфологічну реакцію листків рослин, зокрема в урбанізованому середовищі – тих, що застосовуються при озелененні.